

КОНВЕНЦИЯ за трансграничните въздействия на промишлените аварии

Ратифицирана със закон, приет от 37-о Народно събрание на 16.03.1995 г. – ДВ, бр. 28 от 28.03.1995 г. Издадена от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 68 от 4.09.2015 г., в сила от 19.04.2000 г., изм., бр. 75 от 27.09.2016 г., в сила от 19.12.2015 г.

Преамбюл

Страните по тази конвенция,

Като осъзнават особената важност на защитата на човека и опазването на околната среда от въздействията на промишлените аварии в интерес на настоящите и бъдещите поколения,

Като признават важността и неотложността на предотвратяването на сериозните неблагоприятни въздействия на промишлените аварии върху човека и околната среда, както и на насърчаването на всички мерки, които стимулират рационалното, икономичното и ефективното използване на мерките за предотвратяване, готовност и реагиране, осигуряващи екологосъобразно и устойчиво икономическо развитие,

Като вземат предвид факта, че въздействията на промишлените аварии могат да се усетят извън държавните граници и изискват сътрудничество между страните,

Като потвърждават необходимостта от насърчаване на активното международно сътрудничество между заинтересованите страни преди, по време и след възникването на авария, с цел подобряване на съответните политики и укрепване и координиране на дейностите на всички подходящи нива с цел насърчаване на предотвратяването, готовността и реагирането на трансграничните въздействия на промишлените аварии,

Като отбелязват важността и полезността на двустранните и многостранните споразумения за предотвратяване на, готовност за и реагиране на въздействията на промишлените аварии,

Като осъзнават ролята, която играе Икономическата комисия за Европа (ИКЕ) на Организацията на обединените нации в тази връзка и като припомнят, *inter alia*, Кодекса на ИКЕ за поведение при трансгранично инцидентно замърсяване на вътрешните води и Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст,

Като вземат предвид съответните разпоредби на Заключителния акт на Конференцията за сигурност и сътрудничество в Европа (КССЕ), Заключителния документ от Виенската среща на представителите на страните, участващи в КССЕ, и резултата от Срещата в София на КССЕ относно опазването на околната среда, както и съответните дейности и механизми на Програмата на Организацията на обединените нации по околната среда (ЮНЕП), по-специално програмата APELL, на Международната организация по

труда (МОТ) и по-специално Кодекса относно практиката по предотвратяване на големи промишлени аварии и на други международни организации,

Като отчитат съответните разпоредби на Декларацията на Конференцията на Организацията на обединените нации относно опазване на човешкото здраве и околната среда и, по-специално принцип 21, съгласно който държавите имат суверенно право в съответствие с Хартата на Организацията на обединените нации и принципите на международното право да експлоатират собствените си ресурси съобразно своите политики по околната среда и отговорност да гарантират, че дейностите, извършвани под тяхна юрисдикция или контрол, не нанасят щети на околната среда на други държави или райони извън границите на тяхната юрисдикция,

Като вземат предвид принципа "замърсителят плаща" като общ принцип на международното право по околната среда,

Като подчертават принципите на международното право и традицията и по-специално принципите на добросъседство, реципрочност, недискриминация и добросъвестност,

се споразумяха за следното:

Член 1

Определения

За целите на настоящата конвенция:

(а) "Промислена авария" означава събитие, възникнало в резултат на неконтролирано развитие при извършване на дейност с опасни вещества, както следва:

(i) в инсталация, например по време на производство, употреба, съхранение, третиране или обезвреждане; или

(ii) по време на транспортиране, доколкото то попада в обхвата на параграф 2, буква (г) на член 2;

(б) "Дейност с опасни вещества" означава всяка дейност, при която са налични или е възможно да са налични едно или повече опасни вещества в количества, на прага или над граничните количества, посочени в Приложение I към тази конвенция, и които могат да доведат до възникване на трансгранични въздействия;

(в) "Въздействия" означава преки или непреки, незабавни или отложени неблагоприятни последици, причинени от промишлена авария на *inter alia*:

(i) хората, флората и фауната;

(ii) почвите, водите, въздуха и ландшафта;

(iii) взаимодействието между фактори (i) и (ii);

(iv) материалните активи и културното наследство, включително историческите паметници;

(г) "Трансгранични въздействия" означава сериозни въздействия в границите на юрисдикцията на дадена страна като резултат от промишлена авария, възникнала в границите на юрисдикцията на друга страна;

(д) "Оператор" означава физическо или юридическо лице, включително публични органи, отговорни за дадена дейност, например надзор, планиране на извършване или извършване на дейността;

(е) "Страна" означава, освен ако в текста не е посочено друго, договаряща страна по тази конвенция;

(ж) "Страна по произход" означава страна или страни, под юрисдикцията на която или които възниква или е възможно да възникне промишлена авария;

(з) "Засегната страна" означава страна или страни, които са засегнати или биха могли да бъдат засегнати от трансграничните въздействия на промишлената авария;

(и) "Заинтересована страна" означава страна по произход и всяка засегната страна;

(к) "Общественост" означава едно или повече физически или юридически лица.

Член 2

Обхват

1. Тази конвенция се прилага по отношение на предотвратяването на, готовността за и реагирането при промишлени аварии, които може да причинят трансгранични въздействия, включително въздействията от такива аварии, причинени от природни бедствия, както и за международното сътрудничество за взаимопомощ, за научни изследвания и развитие, обмен на информация и технологии в областта на предотвратяването на, готовността за и реагирането при промишлени аварии.

2. Тази конвенция не се прилага за:

(а) Ядрени аварии или радиационни инциденти;

(б) Аварии във военни съоръжения;

(в) Неизправности в работата на язовири с изключение на въздействията от промишлени аварии, причинени от такива неизправности;

(г) Аварии със сухопътен транспорт с изключение на:

(i) действията за реагиране при такива аварии;

(ii) транспортиране на мястото на дейността с опасни вещества;

(д) Инцидентно изпускане на генетично модифицирани организми;

(е) Аварии, причинени от дейности в морската среда, включително изследване и експлоатация на морското дъно;

(ж) Разливи на масла или други опасни вещества в морето.

Член 3

Общи разпоредби

1. Като вземат предвид вече положените усилия на национално и международно ниво, страните предприемат подходящи мерки и си сътрудничат в рамките на тази конвенция с цел опазване на хората и околната среда от промишлени аварии чрез предотвратяването им, доколкото това е възможно, чрез намаляване на честотата и остротата на промишлените аварии и чрез ограничаване на въздействията от тях. В тази връзка следва да се прилагат мерки за предотвратяване, готовност и реагиране, включително мерки за възстановяване.

2. Страните разработват и прилагат политики и стратегии за ограничаване на рисковете от промишлени аварии чрез обмен на информация, консултации и други мерки за сътрудничество и без необосновано забавяне подобряват мерките за предотвратяване, готовност и реагиране, включително възстановяване, като вземат предвид вече предприетите усилия на национално и международно ниво, за да се избегне ненужно дублиране.

3. Страните гарантират, че операторът е задължен да предприеме всички мерки, необходими за безопасното извършване на дейностите с опасни вещества и за предотвратяване на промишлените аварии.

4. За прилагане на разпоредбите на тази конвенция страните предприемат съответните законодателни, регулаторни, административни и финансови мерки с цел предотвратяване на, готовност за и реагиране при промишлени аварии.

5. Разпоредбите на тази конвенция не противоречат на задълженията на страните съгласно международното право, свързано с промишлените аварии и дейностите с опасни вещества.

Член 4

Идентифициране, консултации и становище

1. С цел предприемане на превантивни мерки и регламентиране на подготвителни мерки страната по произход предприема подходящи мерки за идентифициране на дейностите с опасни вещества под нейна юрисдикция и гарантира, че засегнатите страни са уведомени за всяка планирана или съществуваща дейност.

2. Заинтересованите страни, по инициатива на всяка от тях, обсъждат идентифицирането на онези дейности с опасни вещества, които е възможно да причинят трансгранични въздействия. Ако заинтересованите страни не се споразумеят относно това, дали дейността представлява дейност с опасни вещества, всяка от тях може да представи този въпрос пред анкетната комисия съгласно Приложение II към тази конвенция за издаване на становище, освен ако заинтересованите страни не се споразумеят относно друг метод за разрешаване на въпроса.

3. Страните прилагат процедурите, установени в Приложение III към тази конвенция, вземайки предвид планираните и съществуващите дейности с опасни вещества.

4. В случаите, когато дейност с опасни вещества е предмет на оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст и когато оценката включва оценка на трансграничните въздействия на промишлените аварии, произтичащи от дейности с опасни вещества, която е извършена в съответствие с правилата на тази конвенция, окончателното решение, взето за целите на Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, отговаря на съответните изисквания на конвенцията.

Член 5

Доброволно разширяване на обхвата

Заинтересованите страни, по инициатива на която и да е от тях, участват в дискусии дали дейностите, които не попадат в обхвата на Приложение I, да се третират като дейности с опасни вещества. По взаимно съгласие те могат да използват съвещателен механизъм по техен избор или анкетна комисия в съответствие с Приложение II за получаване на становище. Когато заинтересованите страни постигнат споразумение, тази

конвенция или част от нея се прилага спрямо въпросната дейност по същия начин, както спрямо дейност с опасни вещества.

Член 6

Предотвратяване

1. Страните предприемат съответните мерки за предотвратяване на промишлени аварии, включително мерки за стимулиране на операторите да ограничат риска от промишлени аварии. Такива мерки може да включват, но без да се ограничават само до тях, и посочените в Приложение IV към тази конвенция.

2. По отношение на всяка дейност с опасни вещества страната по произход изисква от оператора да докаже безопасното извършване на дейностите чрез предоставяне на информация, като например основни данни за процесите, които включват, но не се ограничават до анализа и оценката, описани в Приложение V към тази конвенция.

Член 7

Вземане на решение относно разполагането на дейности с опасни вещества

В рамките на правната си система страната по произход се стреми да прилага политики за разполагането на нови дейности с опасни вещества и относно съществените промени при съществуващи дейности с опасни вещества с цел да ограничи риска за населението и околната среда в засегнатите страни. В рамките на правната си система засегнатите страни се стремят да прилагат политики относно значителни строежи в районите, които могат да бъдат засегнати от трансграничните въздействия на промишлените аварии, възникващи в резултат на дейностите с опасни вещества, така че да минимизират съответните рискове. При разработването и установяването на тези политики страните следва да вземат предвид и случаите, посочени в Приложение V, параграф 2, подпараграфи от (1) до (8) и Приложение VI към тази конвенция.

Член 8

Готовност за действие при аварийни ситуации

1. Страните предприемат подходящи мерки за въвеждане и поддържане на адекватна готовност за действие при аварийни ситуации. Страните гарантират, че са предприети действия по готовност с цел ограничаване на трансграничните въздействия от такива аварии и че операторите са предприели мерки по предотвратяване и ограничаване на място. Тези мерки може да включват не само мерките, посочени в Приложение VII от тази конвенция. По-специално заинтересованите страни се информират взаимно за своите

аварийни планове.

2. Страните по произход гарантират, че в предприятията, осъществяващи дейности с опасни вещества, се изготвят и прилагат аварийни планове, включително подходящи мерки за реагиране и други мерки, целящи предотвратяване и ограничаване на трансграничните въздействия. Страната по произход предоставя на заинтересованите страни наличните елементи, необходими за разработването на аварийни планове.

3. По отношение на дейностите с опасни вещества всяка страна гарантира изготвянето и прилагането на аварийни планове извън мястото на дейността, обхващащи мерките, които се предприемат на нейната територия с цел предотвратяване и ограничаване на трансграничните въздействия. При изготвянето на тези планове се вземат предвид и заключенията от анализа и оценката и по-специално случаите, установени в Приложение V, параграф 2, подпараграфи от (1) до (5). Заинтересованите страни се стремят тези планове да бъдат съвместими. Когато е целесъобразно, се разработват съвместни аварийни планове извън мястото на дейността с цел улесняване на приемането на адекватни мерки за реагиране.

4. Аварийните планове се преразглеждат периодично или в случаите, когато обстоятелствата го изискват, като се взема предвид опитът, събран при действията при действителни аварийни ситуации.

Член 9

Информирание и участие на обществеността

1. Страните гарантират осигуряването на подходяща информация на обществеността в районите, които е възможно да бъдат засегнати от промишлени аварии, възникващи в резултат на дейности с опасни вещества. Тази информация се разпространява по начини, които страните смятат за подходящи, включва елементите, съдържащи се в Приложение VIII от тази конвенция, и отчита случаите, установени в Приложение V, параграф 2, подпараграфи от (1) до (4) и (9).

2. В съответствие с разпоредбите на тази конвенция и когато това е възможно и подходящо, страните по произход осигуряват възможност на обществеността в района, който може да бъде засегнат, да участва в съответните процедури, целящи запознаване със становищата и загрижеността на обществеността, свързани с мерките по предотвратяването и готовността, и гарантират, че дадената на обществеността на засегнатата страна възможност за участие в горните процедури е равностойна на възможността за участие, предоставена на обществеността на страната по произход.

3. В съответствие със своите правни системи и при желание за това страните предоставят на реципрочна основа на физическите и юридическите лица, които са засегнати или може да бъдат неблагоприятно засегнати от трансграничните въздействия от промишлени аварии на територията на страната, достъп до съответните административни и юридически процедури, включително възможности за завеждане на съдебни дела и обжалване на решение, нарушаващо правата им, равностойни на тези, с които разполагат лицата под тяхна юрисдикция.

Член 10

Системи за уведомяване при промишлени аварии

1. С цел получаване и разпространяване на уведомления за промишлени аварии, съдържащи информация, необходима за противодействие на трансграничните въздействия, страните предприемат мерки за разработване и прилагане на съвместими и ефикасни системи за уведомяване при промишлени аварии на съответните нива.

2. В случай на промишлена авария или непосредствена заплаха от такава авария, която причинява или е възможно да причини трансгранични въздействия, страната по произход гарантира, че засегнатите страни са незабавно уведомени на съответните нива чрез системите за уведомяване при промишлени аварии. Това уведомление включва елементите, съдържащи се в Приложение IX към тази конвенция.

3. Заинтересованите страни гарантират, че в случай на промишлена авария или непосредствена заплаха от възникването на такава авария аварийните планове, изготвени в съответствие с член 8, са задействани на възможно най-ранен етап и до степен, отговаряща на обстоятелствата.

Член 11

Реагиране при промишлена авария

1. Страните гарантират, че в случай на промишлена авария или опасност от възникване на такава авария се предприемат адекватни мерки за реагиране на възможно най-ранен етап, като се прилагат най-ефективните мерки за ограничаване и свеждане до минимум на въздействията.

2. В случай на промишлена авария или непосредствена опасност от възникване на такава авария, която причинява или може да причини трансгранични въздействия,

заинтересованите страни гарантират, че въздействията са оценени, когато е целесъобразно, съвместно с цел предприемане на адекватни мерки за реагиране. Заинтересованите страни се стремят да координират своите мерки за реагиране.

Член 12

Взаимопомощ

1. Ако дадена страна се нуждае от помощ в случай на промишлена авария, тя може да поиска от друга страна, като определи обхвата и вида на изисканата помощ. Страната, до която е отправено искане за помощ, взема решение своевременно и информира искащата страна дали има възможност да предостави исканата помощ и определя обхвата и условията, при които тя може да бъде предоставена.

2. Заинтересованите страни си сътрудничат с цел улесняване на предоставянето на помощта в съответствие с параграф 1 от този член и предприемат действия, когато е целесъобразно, за ограничаване на последствията и въздействията на промишлената авария и си оказват общо съдействие. В случаите, когато страните нямат сключени двустранни или многостранни споразумения за предоставяне на взаимопомощ, помощта се предоставя в съответствие с изискванията на Приложение X към тази конвенция, освен ако страните не са се споразумели за друго.

Член 13

Отговорност и задължения

Страните подкрепят съответните международни усилия за разработване на правила, критерии и процедури в областта на отговорността и задължението.

Член 14

Научни изследвания и развитие

Когато е целесъобразно, страните инициират и си сътрудничат при извършването на научни изследвания и разработването на методи и технологии за предотвратяване на, готовност за и реагиране при промишлени аварии. За тази цел страните стимулират и активно насърчават научното и технологичното сътрудничество, включително изследванията на по-малко опасни процеси, целящи ограничаване на опасностите и предотвратяване и ограничаване на последствията от промишлените аварии.

Член 15

Обмен на информация

Страните обменят на двустранно или многостранно ниво информацията, която може да бъде получена, включително елементите, съдържащи се в Приложение XI към тази конвенция.

Член 16

Обмен на технологии

1. В съответствие със своите закони, нормативни разпоредби и практики страните улесняват обмена на технологии за предотвратяване на, готовност за и реагиране при въздействията от промишлени аварии, по-специално чрез насърчаване на:

(а) Обмена на наличните технологии на различни финансови основи;

(б) Преките индустриални контакти и сътрудничество;

(в) Обмена на информация и опит;

(г) Осигуряването на техническа помощ.

2. При насърчаване на дейностите, посочени в параграф 1, подпараграфи от (а) до (г) от този член, страните следва да създадат благоприятни условия чрез улесняване на контактите и сътрудничеството между съответните организации и лица както от частния, така и от общественния сектор, които имат възможност да предоставят технологии, проектантски и инженерни услуги, оборудване и финансиране.

Член 17

Компетентни органи и точки за контакт

1. Всяка страна определя или създава един или повече компетентни органи за целите на тази конвенция.

2. Без да се противоречи на други договорености на двустранно или многостранно ниво, всяка страна определя и установява точка за контакт с цел уведомяване за промишлени аварии в съответствие с член 10 и една точка за контакт за оказване на взаимопомощ по смисъла на член 12. Препоръчва се точките за контакт да бъдат едни и

същи.

3. Всяка страна в срок три месеца от влизане в сила на тази конвенция уведомява останалите страни чрез секретариата, посочен в член 20, относно органа или органите, определен(и) като точка(и) за контакт и като компетентен(ни) орган(и).

4. Всяка страна в срок един месец от датата на вземане на решение информира останалите страни чрез секретариата за всяка промяна в назначението(ята), направено(и) по реда на параграф 3 от този член.

5. Всяка страна поддържа в непрекъсната готовност точката за контакт и системите за уведомяване при промишлени аварии по реда на член 10.

6. Всяка страна поддържа в непрекъсната готовност точката за контакт и компетентните органи, отговорни за изпращането и приемането на искания и предложения за помощ по реда на член 12.

Член 18

Конференция на страните

1. Представителите на страните учредяват Конференция на страните по тази конвенция и редовно провеждат срещи. Първата среща на Конференцията на страните се провежда не по-късно от една година след датата на влизане в сила на тази конвенция. След това срещите на Конференцията на страните се провеждат най-малко веднъж годишно или при писмено искане на някоя от страните, при условие че в шестмесечен срок от уведомяването им от секретариата относно искането то е подкрепено най-малко от една трета от страните.

2. Конференцията на страните:

(а) Извършва преглед на прилагането на тази конвенция;

(б) Изпълнява съвещателни функции с цел укрепване на способността на страните за предотвратяване на, готовност за и реагиране при възникване на трансгранични въздействия от промишлени аварии, улесняване на предоставянето на техническа помощ и даване на становище при поискване от страните, претърпели промишлени аварии;

(в) Създава, когато това е целесъобразно, работни групи или други подходящи механизми за разглеждане на въпросите, свързани с прилагането и развитието на тази конвенция, като за тази цел подготвя подходящи проучвания и друга документация и представя препоръки за разглеждане от Конференцията на страните;

(г) Изпълнява други подобни функции, отговарящи на разпоредбите на тази конвенция;

(д) На първата си среща разглежда и приема с консенсус правилника за работа на своите срещи.

3. При изпълнението на своите функции Конференцията на страните си сътрудничи с други подобни международни организации, когато счита това за целесъобразно.

4. На първата си среща Конференцията на страните установява програма за работа, по-специално по отношение на елементите, съдържащи се в Приложение XII към тази конвенция. Конференцията на страните също така взема решение относно метода си на работа, включително относно използването на национални центрове и сътрудничеството с подобни международни организации и установяването на система за улесняване на прилагането на тази конвенция, по-специално за взаимопомощ в случай на промишлена авария и подобряване на съществуващите дейности в рамките на подобни международни организации. Като част от програмата за работа Конференцията на страните извършва преглед на съществуващите национални, регионални и международни центрове и други органи и програми, насочени към координиране на информацията и усилията за предотвратяване на, готовност за и реагиране при промишлени аварии с оглед определяне на допълнителни международни институции или центрове, които биха могли да бъдат необходими за изпълнение на функциите, изброени в Приложение XII.

5. На първата си среща Конференцията на страните започва разглеждането на процедурите за създаване на по-благоприятни условия за обмен на технологии за предотвратяване на, готовност за и реагиране при промишлени аварии.

6. За целите на тази конвенция Конференцията на страните приема насоки и критерии за улесняване на идентифицирането на дейностите с опасни вещества.

Член 19

Право на глас

1. Всяка страна по тази конвенция има право на един глас с изключение на случаите, предвидени в параграф 2 от този член.

2. Организациите за регионална икономическа интеграция, определени по реда на член 27, упражняват правото си на глас по въпроси от тяхната компетентност с брой гласове, равен на броя на членовете на техните държави членки, които са страни по конвенцията. Тези организации не упражняват правото си на глас, ако техните държави членки упражняват своето право на глас и обратното.

Член 20

Секретариат

Изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа изпълнява следните функции:

(а) Свиква и подготвя срещите на страните;

(б) Разпространява доклади и друга информация, получена в съответствие с разпоредбите на тази конвенция, до страните;

(в) Други подобни функции, които може да бъдат определени от страните.

Член 21

Уреждане на спорове

1. При възникване на спор между две или повече страни относно тълкуването или прилагането на тази конвенция те търсят решение чрез преговори или друг начин за решаване на спорове, приемлив за страните по спора.

2. При подписване, ратифициране, приемане, утвърждаване или присъединяване към тази конвенция или впоследствие всяка страна може писмено да декларира пред депозитаря, че по отношение на неуредени спорове съгласно параграф 1 от този член приема единия или и двата начина за разрешаване на спорове като задължителни по отношение на всяка страна, поела същото задължение:

(а) Внасяне на спора в Международния съд;

(б) Арбитраж в съответствие с процедурата, установена в Приложение XIII към тази

конвенция.

3. Ако страните по спора са приели и двата начина за разрешаването му, посочени в параграф 2 от този член, спорът може да бъде внесен само в Международния съд, освен ако страните не са се споразумели за друго.

Член 22

Ограничения относно предоставянето на информация

1. Разпоредбите на конвенцията не засягат правата или задълженията на страните съгласно националните им закони, нормативни разпоредби, административни процедури или установени съдебни практики и приложими международни регламенти за защита на информацията, свързана с лични данни, промишлена или търговска тайна, интелектуална собственост или националната сигурност.

2. Ако независимо от това някоя от страните реши да предостави такава защитена информация на друга страна, страната, получила защитената информация, се съобразява с конфиденциалния ѝ характер и с условията за нейното предоставяне и я ползва само за целите, за които същата е предоставена.

Член 23

Прилагане

Страните докладват периодично за прилагането на конвенцията.

Член 24

Двустранни и многостранни споразумения

1. С цел изпълнение на задълженията си по тази конвенция страните могат да продължат да прилагат съществуващите или да сключват нови двустранни или многостранни споразумения или други спогодби.

2. Разпоредбите на тази конвенция не засягат правото на страните да предприемат въз основа на двустранни или многостранни споразумения по-строги мерки от изискваните по конвенцията, когато това е подходящо.

Член 25

Статут на приложенията

Приложенията към тази конвенция са неразделна част от нея.

Член 26

Изменения на конвенцията

1. Всяка страна може да направи предложение за изменение на конвенцията.

2. Всяко предложение за изменение на тази конвенция се представя в писмена форма на Изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който го разпространява до всички страни. Конференцията на страните подлага на разискване предложенията за изменение на следващата си годишна среща при условие, че тези предложения са били изпратени до страните от Изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа най-малко деветдесет дни по-рано.

3. За изменения на конвенцията, различни от тези на Приложение I, процедурата за които е описана в параграф 4 от този член:

(а) Измененията се приемат с единодушие от страните, присъстващи на срещата, и се представят от депозитаря на всички страни за ратификация, приемане или утвърждаване;

(б) Инструментите за ратификация, приемане или утвърждаване на измененията се депозират при депозитаря. Приетите в съответствие с този член изменения влизат в сила за страните, които са ги приели, на деветдесетия ден от деня, в който депозитарят е получил шестнадесетия инструмент за ратификация, приемане или утвърждаване;

(в) След това измененията влизат в сила за всяка друга страна на деветдесетия ден, след като тази страна депозира своите документи за ратификация, приемане или утвърждаване на измененията.

4. За измененията по Приложение I:

(а) Страните полагат всички усилия за постигане на споразумение чрез консенсус. Ако всички усилия за постигане на консенсус са изчерпани и не е постигнато споразумение, измененията се приемат в краен случай с мнозинство от девет десети от гласовете на присъстващите и гласуващите на срещата страни. Ако измененията бъдат

приети от Конференцията на страните, те се докладват на страните и се препоръчват за утвърждаване.

(б) След изтичане на дванадесет месеца от датата на съобщаването им от Изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа измененията по Приложение I влизат в сила за онези страни по тази конвенция, които не са подали уведомление в съответствие с разпоредбите на параграф 4, буква (в) от този член, при условие че най-малко шестнадесет страни не са представили такова уведомление;

(в) Всяка страна, която не е в състояние да потвърди официално изменението по Приложение I на тази конвенция, писмено уведомява Изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа в срок до дванадесет месеца от датата на съобщаването на приемането на изменението. Изпълнителният секретар уведомява своевременно всички страни за всяко получено уведомление. Всяка страна има право по всяко време да замени предишното си уведомление с приемане, след което изменението по Приложение I влиза в сила за тази страна.

(г) За целите на този параграф "Присъстващи и гласуващи страни" означава всяка присъствала страна, гласувала "за" или "против".

Член 27

Подписване

Конвенцията е отворена за подписване в Хелзинки от 17 до 18 март 1992 г. включително, а след това в седалището на Организацията на обединените нации в Ню Йорк след 18 септември 1992 г. от държавите – членки на Икономическата комисия за Европа, както и от държави, които съгласно параграф 8 от Резолюцията на Икономическия и социалния съвет 36 (IV) от 28 март 1947 г. имат съвещателен статут в Икономическата комисия за Европа, и от регионални организации за икономическа интеграция, формирани от суверенни държави – членки на Икономическата комисия за Европа, на които техните държави членки са прехвърлили компетенциите си във връзка с въпросите, регулирани от тази конвенция, включително компетенциите си за сключване на договори по тези въпроси.

Член 28

Депозитар

Генералният секретар на Организацията на обединените нации действа като депозитар по тази конвенция.

Член 29

Ратификация, приемане, утвърждаване и присъединяване

1. Тази конвенция е предмет на ратификация, приемане или утвърждаване от подписалите я държави и регионални организации за икономическа интеграция по смисъла на член 27.

2. Конвенцията е открита за присъединяване от страна на държавите и организациите по смисъла на член 27.

3. Всяка от организациите по смисъла на член 27, която става страна по конвенцията, без нито една от нейните държави членки да е страна по конвенцията, е обвързана от всички задължения по тази конвенция. В случай на организации, при които една или повече от техните държави членки е страна по конвенцията, организацията и нейните държави членки вземат решение относно съответните им отговорности за изпълнение на задълженията им по тази конвенция. В тези случаи организацията и държавите членки нямат право да упражняват едновременно правата си по конвенцията.

4. В документите си за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване регионалните организации за икономическа интеграция по смисъла на член 27 декларират обхвата на своята компетентност във връзка с въпросите, регулирани от конвенцията. Тези организации информират депозитаря и за всяко съществено изменение в обхвата на тяхната компетентност.

Член 30

Влизане в сила

1. Тази конвенция влиза в сила на деветдесетия ден от датата на депозиране на шестнадесетия документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване.

2. За целите на параграф 1 от този член всеки документ, депозиран от организация по смисъла на член 27, се счита за допълнителен към документите, депозирани от държавите – членки на тази организация.

3. За всяка държава или организация по смисъла на член 27, която ратифицира, приема или утвърждава конвенцията или се присъединява към нея след депозирането на шестнадесетия документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване, тази конвенция влиза в сила на деветдесетия ден от датата на депозиране на документа за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване от съответната държава или организация.

Член 31

Оттегляне

1. По всяко време след изтичането на три години от датата на влизане в сила на тази конвенция за дадена страна последната може да се оттегли от тази конвенция с писмено уведомление до депозитаря. Оттеглянето влиза в сила на деветдесетия ден от датата на получаване на уведомлението от депозитаря.

2. Всяко такова оттегляне не нарушава прилагането на член 4 по отношение на дейности, във връзка с които е направено уведомлението по реда на член 4, параграф 1 или е отправено искане за разискване по реда на член 4, параграф 2.

Член 32

Автентични текстове

Оригиналът на тази конвенция се депозира при Генералния секретар на Организацията на обединените нации, като текстовете на английски, френски и руски език са еднакво автентични.

В уверение на което долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха тази конвенция.

Изготвена в Хелзинки на седемнадесетия ден от месец март хиляда деветстотин деветдесет и втора година.

ПРИЛОЖЕНИЕ I (Изм. – ДВ, бр. 75 от 2016 г.,
в сила от 19.12.2015 г.)

Опасни вещества за целите на определяне на опасните дейности¹

Когато веществото или сместа са поименно изброени в Част II и едновременно с това попадат в една или повече категории от Част I, се взема предвид праговото количество, посочено в Част II.

С цел идентифициране на дейностите с опасни вещества страните трябва да вземат предвид действителните или предвидимите опасни свойства и/или количества на всички присъстващи опасни вещества или на опасните вещества, за които е разумно да се предвиди, че могат да бъдат произведени при загуба на контрола върху определена дейност, включително дейностите по съхранение в рамките на опасните дейности.

Част I

Категории вещества и смеси, които не са поименно изброени в Част II

Категория в съответствие с Глобалната хармонизирана система (GHS) на ООН за класификация и етикетиране на химични вещества и смеси	Прагови количества (в метрични тонове)
1	2
1. Остра токсичност, Категория 1, всички пътища на експозиция ²	20
2. Остра токсичност: Категория 2, всички пътища на експозиция ³ Категория 3, инхалаторен път на експозиция ⁴	200
3. Специфична токсичност за определени органи (STOT) – еднократна експозиция (SE) STOT SE, Категория 1 ⁵	200
4. Експлозивни – нестабилни експлозивни, или експлозивни, където веществата, смесите или изделията попадат в подкласове 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 или 1.6 на глава 2.1.2 от критериите по GHS или вещества или смеси, които имат експлозивни свойства, съгласно Тестова серия 2 на Част 1 от <i>Препоръките на ООН за превоз на опасни стоки: Ръководство за тестове и критерии</i> (Ръководство за тестове и критерии) и не принадлежат към класовете на опасност – органични пероксиди или самоактивиращи се вещества и смеси ^{6,7}	50
5. Експлозивни, в които веществото, сместа или изделието попадат в раздел 1.4 на глава 2.1.2 от GHS ^{7,8}	200
6. Запалими газове, Категория 1 или 2 ⁹	50
7. Аерозоли ¹⁰ , Категория 1 или 2,	500 (нето)

съдържащи запалими газове Категория 1 или 2, или запалими течности Категория 1	
8. Аерозоли ¹⁰ , Категория 1 или 2, несъдържащи запалими газове Категория 1 или 2, или запалими течности Категория 1 ¹¹	50 000 (нетно)
9. Оксидиращи газове, Категория 1 ¹²	200
10. Запалими течности: Запалими течности, Категория 1, или Запалими течности, Категория 2 или 3, поддържани при температура над температурата им на кипене ¹³ , или Други течности с температура на възпламеняване < 60 °С, поддържани при температура над температурата им на кипене ¹⁴	50
11. Запалими течности: Запалими течности, Категория 2 или 3, при които специфичните условия на експлоатация, като например високо налягане или висока температура, могат да създадат опасности от големи аварии ¹⁵ , или Други течности с пламна температура ≤ 60 °С, при които специфични условия на експлоатация, като например високо налягане или висока температура, могат да създадат опасност от големи аварии ¹⁴	200
12. Запалими течности, Категория 2 или 3, които не са обхванати от 10 и 11 ¹⁶	50 000
13. Самоактивирани се вещества и смеси и органични пероксиди: самоактивирани се вещества и смеси, тип А или В, или органични пероксиди, тип А или В ¹⁷	50
14. Самоактивирани се вещества и смеси и органични пероксиди: самоактивирани се вещества и смеси, тип С, D, Е или F, или органични пероксиди, тип С, D, Е или F ¹⁸	200
15. Пирофорни течности и твърди вещества, Категория 1	200

16. Оксидиращи течности и твърди вещества, Категория 1, 2 или 3	200
17. Опасни за водната среда, Категория Остра опасност, Категория 1, или Хронична опасност, Категория 1 ¹⁹	200
18. Опасни за водната среда, Категория Хронична опасност, Категория 2 ²⁰	500
19. Вещества и смеси, които реагират бурно с водата, като ацетилхлорид, титанов тетрахлорид	500
20. Вещества и смеси, които при контакт с водата отделят запалими газове, Категория 1 ²¹	500
21. Вещества и смеси, които при контакт с водата освобождават токсични газове (вещества и смеси, които при контакт с вода или влажен въздух изпускат газове, класифицирани в Категория Остра токсичност, Категория 1, 2 или 3, като алуминиев фосфид или фосфорен пентасулфид)	200

Част II
Поименно изброени вещества

Вещество	Прагово количество (в метрични тонове)
1	2
Іа. Амониев нитрат ²²	10 000
Іб. Амониев нитрат ²³	5000
Ів. Амониев нитрат ²⁴	2500
Іг. Амониев нитрат ²⁵	50

2а. Калиев нитрат ²⁶	10 000
2б. Калиев нитрат ²⁷	5000
3. Арсенов пентаоксид, арсенова (V) киселина и/или солите им	2
4. Арсенов триоксид, арсениста (III) киселина и/или солите им	0.1
5. Бром	100
6. Хлор	25
7. Никелови съединения в прахообразно, лесно за вдишване състояние: никелов монооксид, никелов диоксид, никелов сулфид, триникелов дисулфид, диникелов триоксид	1
8. Етиленимин	20
9. Флуор	20
10. Формалдехид (концентрация ≥ 90 %)	50
11. Водород	50
12. Хлороводород (втечен газ)	250
13. Оловни алкили	50
14. Втечени възпламеняеми газове, Категория 1 или 2 (включително втечен нефтен газ) и природен газ ²⁸	200
15. Ацетилен	50
16. Етиленоксид	50
17. Пропиленоксид	50
18. Метанол	5000
19. 4,4'-метилен-бис(2-хлоранилин) и/или соли в прахообразно състояние	0.01

20. Метилизоцианат	0.15
21. Кислород	2000
22. Толуен диизоцианат (2,4-толуен диизоцианат и 2,6-толуен диизоцианат)	100
23. Карбонил дихлорид (фосген)	0.75
24. Арсин (арсенов трихидрид)	1
25. Фосфин (фосфорен трихидрид)	1
26. Серен дихлорид	1
27. Серен триоксид	75
28. Полихлордибензофурани и полихлордибензодиоксини (включително тетрачлородибензодиоксин (ТХДД), изчислени в ТХДД еквивалент ²⁹)	0.001
29. Следните канцерогенни вещества или смеси, съдържащи тези канцерогенни вещества при концентрации над 5 тегловни % : 4-аминобифенил и/или неговите соли, бензотрихлорид, бензидин и/или неговите соли, бис (хлорметил) етер, хлорметил метил етер, 1,2-дибромостан, диетилсулфат, диметилсулфат; Диметилкарбомилхлорид, 1,2-дибром-3-хлорпропан, 1,2-диметилхидразин, диметилнитрозамин, хексаметилфосфорен триамид, хидразин, 2-нафтиламин и/или соли, 4-нитродифенил, и 1,3-пропансултон	2
30. Петролни продукти и алтернативни горива:	25 000

<p>(а) бензини и нафта;</p> <p>(б) керосини (включително реактивно гориво);</p> <p>(в) газьоли (включително дизелови горива, битово гориво за отопление и смесени фракции на газьол);</p> <p>(г) тежки горива;</p> <p>(д) алтернативни горива, служещи за същите цели, със свойства по отношение на запалимостта и опасностите за околната среда, подобни на тези на продуктите, посочени в букви от (а) до (г)</p>	
31. Анхидриден амоняк	200
32. Борен трифлуорид	20
33. Сероводород	20
34. Пиперидин	200
35. Бис (2-диметиламино-етил)(метил) амин	200
36. 3-(2-етилхексилокси) пропиламин	200
37. Смесии на натриев хипохлорит, класифицирани като силно токсични за водните организми, Категория 1 [H400], съдържащи по-малко от 5 % активен хлор и неклассифицирани в никоя от останалите категории на опасност в Част 1 на Приложение I ³⁰	500
38. Пропиламин ³¹	2000
39. Терт-бутилакрилат ³¹	500
40. 2-метил-3-бутененирил ³¹	2000
41.	200

Тетрахидро-3,5-диметил-1,3,5,-тиадиазин-2-тион (дазомет) ³¹	
42. Метилакрилат ³¹	2000
43. 3-метилпиридин ³¹	2000
44. Бром-3-хлорпропан ³¹	2000

Забележки:

¹Критерии съгласно Глобалната хармонизирана система (GHS) на ООН за класификация и етикетиране на химични вещества и смеси (ST/SG/AC.10/30/Rev.4). Страните трябва да използват тези критерии, когато класифицират веществата или смесите за целите на Част I на това Приложение, освен ако не са били приети други законово задължителни критерии в националното законодателство. Смесите се третират по същия начин като чистите вещества, при условие че остават в границите на концентрацията, определена в съответствие със свойствата им съгласно GHS, в случай че не е изрично зададено процентно съдържание или друго описание.

²Съгласно критериите в глави 3.1.2 и 3.1.3 на GHS.

³Съгласно критериите в глави 3.1.2 и 3.1.3 на GHS.

⁴Вещества, които попадат в клас остра токсичност, Категория 3, орален път на експозиция, се включват във вписване H2 Остра токсичност в случаите, когато не може да бъде установена нито класификация остра инхалаторна токсичност, нито остра дермална токсичност, поради липсата на убедителни данни относно инхалаторна и дермална токсичност.

⁵Вещества, които могат да предизвикват значима токсичност при хората или за които на базата на доказателства от проучвания при опити с животни може да се предположи, че имат потенциал да предизвикат значима токсичност при хората след еднократно въздействие. Допълнителни указания са дадени на фигура 3.8.1 и в таблица 3.8.1 на част 3 на GHS.

⁶Провеждането на изпитване за експлозивни свойства на вещества и смеси е необходимо единствено когато по скрининговата процедура съгласно допълнение 6, част 3 към препоръките на ООН за превоза на опасни товари: Ръководство за изпитвания и критерии на ООН, е установена потенциална възможност за експлозивни свойства на веществото или сместа.

⁷Класът на опасност Експлозивни включва взривни изделия. Ако количеството на съдържащото се в изделието експлозивно вещество или смес е известно, това количество се взема предвид за целите на Конвенцията. Ако количеството на съдържащото се в изделието

експлозивно вещество или смес не е известно, тогава за целите на Конвенцията се взема предвид цялото изделие и се разглежда като експлозив.

⁸Ако експлозивите от подклас 1.4 са неупаковани или преупаковани, те се вписват към точка 4 (експлозиви), освен ако е показано, че опасността все още съответства на раздел 1.4 в съответствие с GHS.

⁹В съответствие с критериите на глава 2.2.2 на GHS.

¹⁰Аерозолите са класифицирани в съответствие с критериите на глава 2.3 на GHS и Ръководството за изпитвания и критерии на ООН, Част III, раздел 31, упоменат в същия документ. За да се използва вписването по тази точка, трябва да се документира, че дозаторът за аерозола не съдържа нито запалим газ, Категория 1 или 2, нито запалима течност, Категория 1.

¹¹За да се използва вписването по тази точка, трябва да се документира, че аерозолната опаковка не съдържа нито запалим газ, Категория 1 или 2, нито запалима течност, Категория 1.

¹²В съответствие с критериите на глава 2.4.2 на GHS.

¹³В съответствие с критериите на глава 2.6.2 на GHS.

¹⁴Течности с точка на запалване над 35 °C могат да се считат за незапалими течности за някои регулаторни цели (например транспортиране), ако се получат отрицателни резултати от продължителния тест за горимост L.2 в част III, раздел 32 на Ръководството за изпитвания и критерии на ООН. Това обстоятелство не е валидно при специални условия, като висока температура или налягане, и поради това такива течности са включени в тази точка.

¹⁵В съответствие с критериите на глава 2.6.2 на GHS.

¹⁶В съответствие с критериите на глава 2.6.2 на GHS.

¹⁷В съответствие с критериите на глави 2.8.2 и 2.15.2.2 на GHS.

¹⁸В съответствие с критериите на глави 2.8.2 и 2.15.2.2 на GHS.

¹⁹В съответствие с критериите на глава 4.1.2 на GHS.

²⁰В съответствие с критериите на глава 4.1.2 на GHS.

²¹В съответствие с критериите на глава 2.12.2 на GHS.

²²Амониев нитрат (10,000): торове, които могат да се саморазграждат: Вписването се отнася за сложни/комплексни торове на основата на амониев нитрат (сложни/комплексни торове, съдържащи амониев нитрат с фосфат и/или поташ), които могат да се саморазграждат

според "UN Trough Test" (виж Ръководство за изпитвания и критерии на ООН, част III, подраздел 38.2) и в които азотното съдържание, дължащо се на присъствието на амониев нитрат, е:

(а) между 15,75 % (15,75 тегловни % азотно съдържание, дължащо се на присъствието на амониев нитрат, отговаря на 45 % амониев нитрат) и 24,5 % (24,5 тегловни % азотно съдържание, дължащо се на присъствието на амониев нитрат, отговаря на 70 % амониев нитрат) (тегловни), и/или с не повече от 0,4 % общо запалими/органични вещества или с такива, отговарящи на изискванията на съответния тест за устойчивост срещу детонация (например тест с 4-инчова стоманена тръба);

(б) 5,75 % (тегловни) или по-малко и с незабранени запалими вещества.

²³Амониев нитрат (5,000): марка за торове: Вписването се отнася за прости торове на базата на амониев нитрат и сложни/комплексни торове на основата на амониев нитрат и в които азотното съдържание като резултат от амониевия нитрат е:

(а) повече от 24,5 % (тегловни), освен за смеси от прости торове на базата на амониев нитрат с доломит, варовик и/или калциев карбонат с чистота най-малко 90 %;

(б) повече от 15,75 % (тегловни) за смеси от амониев нитрат и амониев сулфат;

(в) повече от 28 % (тегловни) (28 тегловни % азотно съдържание, дължащо се на присъствието на амониев нитрат, отговаря на 80 % амониев нитрат) за смеси от прости торове на базата на амониев нитрат с доломит, варовик и/или калциев карбонат с чистота най-малко 90 %; и които изпълняват изискванията на съответния тест за устойчивост срещу детонация (например тест с 4-инчова стоманена тръба).

²⁴Амониев нитрат (2,500): технически клас:

(а) вписването се отнася за амониев нитрат и смеси от амониев нитрат, в които азотното съдържание, дължащо се на присъствието на амониев нитрат, е:

1. между 24,5 % и 28 % (тегловни) и които съдържат не повече от 0,4 % запалими вещества;

2. повече от 28 % (тегловни) и които съдържат не повече от 0,2 % запалими вещества;

б) водни разтвори на амониев нитрат, в които концентрацията на амониев нитрат е повече от 80 % (тегловни).

²⁵Амониев нитрат (50): материали, които не отговарят на спецификациите, и торове, неотговарящи на теста за детонация (например тест с 4-инчова стоманена тръба): Вписването се отнася за:

(а) Материали, бракувани при производствения процес и за амониев нитрат, и смеси от амониев нитрат, прости торове на базата на амониев нитрат и сложни/комплексни торове на основата на амониев нитрат, посочени в забележки 23 и 24, които са или са били върнати от крайния потребител на производителя в съоръжение за временно складиране или технологична инсталация за преработка, рециклиране или обработка за безопасна употреба, тъй като вече не съответстват на спецификациите в забележки 23 и 24.

(б) Торове, посочени в забележка 22 (а) и забележка 23, които не изпълняват изискванията на съответния тест за устойчивост срещу детонация (например тест с 4-инчова стоманена тръба).

²⁶Калиев нитрат (10,000): за сложни торове на основата на калиев нитрат (под формата

на гранули или микрогранули), които имат същите опасни свойства като чистия калиев нитрат.

²⁷Калиев нитрат (5,000): сложни торове на основата на калиев нитрат (под формата на кристали), които имат същите опасни свойства като чистия калиев нитрат.

²⁸Подобрен биогаз: За целите на прилагането на Конвенцията подобреният биогаз може да се класифицира съгласно вписването по т. 14 на Част 2 на Приложение I, когато е бил обработен в съответствие с приложимите стандарти за рафиниран и подобрен биогаз при гарантиране на еквивалентно качество на това на природния газ, включително съдържанието на метан, и който съдържа максимум 1 % кислород.

²⁹Полихлордибензофурани и полихлордибензодиоксини: Количествата на полихлордибензофурани и полихлордибензодиоксини се изчисляват посредством използване на зададените от Световната здравна организация (СЗО) фактори на токсична еквивалентност (ФТЕ) за хората и бозайниците за диоксинови и диоксиноподобни съединения, както са оценени отново през 2005 г.:

СЗО 2005 ФТЕ

Диоксини	ФТЕ	Фурани	ФТЕ
2,3,7,8- ТХДД	1	2,3,7,8- ТХДФ	0.1
1,2,3,7,8- ПХДД	1	2,3,4,7,8- ПХДФ	0.3
1,2,3,4,7,8- ХсХДД	0.1	1,2,3,7,8- ПХДФ	0.03
1,2,3,6,7,8- ХсХДД	0.1	1,2,3,4,7,8- ХсХДФ	0.1
1,2,3,7,8,9- ХсХДД	0.1	1,2,3,7,8,9- ХсХДФ	0.1
1,2,3,4,6,7,8- ХпХДД	0.01	2,3,4,6,7,8- ХсХДФ	0.1

ОХДД	0.0003	1,2,3,7,8,9- ХсХДФ	0.1
		1,2,3,4,6,7,8- ХпХДФ	0.01
		1,2,3,4,7,8,9- ХпХДФ	0.01
		ОХДФ	0.0003

(Т = тетра, П = пента, Хс = хекса, Хп = хепта, О = окта)

Литература: Martin Van den Berg and others, "The 2005 World Health Organization Reevaluation of Human and Mammalian Toxic Equivalency Factors for Dioxins и Dioxin-like Compounds", Toxicological Sciences, vol. 93, No. 2 (October 2006), pp 223 – 241.

³⁰Сместа в отсъствие на натриев хипохлорит не следва да бъде класифицирана като остро токсична за водна среда, Категория 1.

³¹В случаите, когато това опасно вещество попада в Категория 10 за запалими течности или Категория 11 за запалими течности, за целите на Конвенцията се прилагат най-ниските прагови количества.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПРОЦЕДУРА НА АНКЕТНАТА КОМИСИЯ ПО РЕДА НА ЧЛЕНОВЕ 4 И 5

1. Запитващата(ите) страна(и) уведомява(т) секретариата, че тя(те) внася(т) въпрос(и) за разглеждане от анкетната комисия, създадена в съответствие с разпоредбите на това приложение. Уведомлението съдържа предмета на запитването. Секретариатът незабавно информира всички страни по конвенцията относно запитването.

2. Анкетната комисия се състои от трима членове. Запитващата страна и другата страна по анкетната процедура назначават по един научен или технически експерт и двамата назначени експерти определят чрез общо съгласие трети експерт, който става председател на анкетната комисия. Последният не трябва да бъде гражданин на която и да е от страните по спора, нито обичайното му местоживееие да бъде на територията на някоя от тези страни, нито да е нает на работа от тях или да е бил ангажиран със случая в каквото и да е друго качество.

3. Ако председателят на анкетната комисия не бъде определен в срок до два месеца от

назначаването на втория експерт, изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа определя, при поискване от някоя от двете страни, председателя в рамките на допълнителен срок от два месеца.

4. Ако някоя от страните по анкетната процедура не назначи експерт в срок от един месец от получаване на уведомлението от секретариата, другата страна може да информира изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който определя председателя на анкетната комисия в рамките на допълнителен срок от два месеца. След назначаването председателят на анкетната комисия отправя искане до страната, която не е назначила свой експерт, да го назначи в срок от един месец. Ако последната не изпълни своето задължение в указания период, председателят информира изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който назначава експерта в рамките на допълнителен срок от два месеца.

5. Анкетната комисия приема свой процедурен правилник.

6. Анкетната комисия може да предприеме всички подходящи мерки за изпълнението на функциите си.

7. Страните по анкетната процедура подпомагат работата на анкетната комисия и по-специално, използвайки всички налични средства:

(а) предоставят на анкетната комисия необходимите документи, материална база и информация;

(б) дават възможност на анкетната комисия да призовава, когато е необходимо, свидетели или експерти и да получава доказателства от тях.

8. Страните и експертите защитават конфиденциалността на всяка поверителна информация, получена в процеса на работата им в анкетната комисия.

9. Ако някоя от страните по анкетната процедура не се яви пред анкетната комисия или не успее да представи своя случай, другата страна може да поиска от анкетната комисия да продължи процедурните си действия и да приключи работата си. Отсъствието на страна или непредставянето на случая не създава пречка за продължаването или приключването на работата на анкетната комисия.

10. Освен ако анкетната комисия не реши друго поради специфичните обстоятелства на конкретния случай, разходите на анкетната комисия, включително възнаграждението на нейните членове, се поемат поравно от страните по анкетната процедура. Анкетната комисия води отчет на всички свои разходи и след това представя окончателен доклад за тях на страните.

11. Всяка страна, която проявява интерес към фактическия характер на предмета на анкетната процедура и която може да бъде засегната от становище по случая, може да се намеси в процедурните действия със съгласието на анкетната комисия.

12. Решенията на анкетната комисия по въпросите, свързани с процедурата, се вземат с мнозинство от гласовете на членовете ѝ. Окончателното становище на анкетната комисия отразява становището на мнозинството от членовете ѝ и включва всеки глас "против".

13. Анкетната комисия представя окончателното си становище в срок до два месеца от датата, на която е съставена комисията, освен ако не намери за необходимо да удължи този срок за период, който не може да бъде по-дълъг от два месеца.

14. Окончателното становище на анкетната комисия се основава на признати научни принципи. Окончателното становище се предоставя от анкетната комисия на страните по анкетната процедура и на секретариата.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ПРОЦЕДУРИ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 4

1. Всяка страна по произход може да поиска консултации с друга страна в съответствие с параграфи от 2 до 5 от това приложение с цел да се определи дали тази страна е засегната страна.

2. По отношение на предложена или съществуваща дейност с опасни вещества страната по произход, с цел да гарантира адекватни и ефективни консултации, осигурява уведомяване на съответните нива на всяка страна, която счита за засегната страна, възможно най-рано и не по-късно от момента на уведомяване на собствената ѝ общественост относно такава предложена или съществуваща дейност. По отношение на съществуващи дейности уведомяването става не по-късно от две години след влизането в сила на тази конвенция за страната по произход.

3. Уведомяването трябва да съдържа, *inter alia*:

(а) информация относно дейностите с опасни вещества, включително всяка налична информация или доклад, като например информация, подготвена в съответствие с член 6, относно възможните трансгранични въздействия в случай на промишлена авария;

(б) указване на разумен период от време, в който се изисква реакция съгласно параграф 4 от това приложение, като се взема предвид естеството на дейността, и може да включва информацията по параграф 6 от това приложение.

4. Уведомените страни отговарят на страната по произход в срока, определен в уведомлението, като потвърждават получаването на уведомлението и посочват намерението си за участие в консултации.

5. Ако уведомената страна посочи, че няма намерение да се включи в консултации или не отговори в определения срок, разпоредбите на следващите параграфи от приложението не се прилагат. В този случай не се нарушава правото на страната по произход да реши дали да

извърши оценка и анализ въз основа на националното си законодателство.

6. След получаване на отговор от уведомената страна, в който тя посочва желанието си да се включи в консултации, страната по произход, ако все още не го е направила, предоставя на уведомената страна:

(а) съответната информация относно графика за извършване на анализ, включително указание за графика за предоставяне на мнения;

(б) съответната информация относно дейностите с опасни вещества и трансграничните въздействия в случай на възникване на промишлена авария;

(в) възможност за участие в оценяването на информацията или доклад, показващ възможните трансгранични въздействия.

7. Засегнатата страна, при поискване от страната по произход, предоставя на последната достъпна информация относно територия под юрисдикцията на засегнатата страна, която е възможно да бъде засегната, когато такава информация е необходима за разработването на оценката, анализа и мерките. Информацията се предоставя своевременно и по най-удобния начин чрез съвместен орган, когато съществува такъв.

8. Страната по произход предоставя пряко на засегнатата страна, както е подходящо или чрез съвместен орган, когато съществува такъв, документацията от анализа и оценката, описани в Приложение V, параграфи 1 и 2.

9. Заинтересованите страни информират обществеността, за която обосновано се счита, че е възможно да бъде засегната от дейностите с опасни вещества, и организират разпространяването на документацията от анализа и оценката до обществеността и органите в съответните територии. Страните осигуряват възможност на обществеността за изказване на мнения или възражения относно дейностите с опасни вещества и организират предоставянето на становищата в разумен срок на компетентния орган на страната по произход директно на този компетентен орган или когато това е подходящо, чрез страната по произход.

10. След оформяне на документацията от анализа и оценката страната по произход започва без необосновано забавяне консултации със засегнатата страна относно, *inter alia*, трансграничните въздействия от дейностите с опасни вещества в случай на възникване на промишлена авария и относно мерките за ограничаване или отстраняване на въздействията. Тези консултации могат да бъдат свързани със:

(а) алтернативите на дейностите с опасни вещества, включително "нулева" алтернатива и възможните мерки за ограничаване на трансграничните въздействия за сметка на страната по произход;

(б) други възможни форми на взаимопомощ с цел намаляване на трансграничните въздействия;

(в) други подходящи мерки.

При започването на такива консултации заинтересованите страни се споразумяват относно продължителността на консултациите. Всяка такава консултация може да бъде извършена чрез съответния съвместен орган, ако съществува такъв.

11. Заинтересованите страни гарантират, че е обърнато необходимото внимание на анализа и оценката, както и на мненията, получени по реда на параграф 9 от това приложение, и на резултата от консултациите по реда на параграф 10 от настоящото приложение.

12. Страната по произход уведомява засегнатата страна относно всяко решение за дейността с опасни вещества заедно с мотивите и съображенията, на които то е основано.

13. Ако дадена заинтересована страна получи допълнителна и адекватна информация относно трансграничните въздействия на дейностите с опасни вещества, която не е била на разположение към момента на провеждане на консултациите във връзка с тази дейност, тя незабавно уведомява другата заинтересована страна или страни. Ако някоя от заинтересованите страни изрази желание, се провеждат нови консултации.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 6

В зависимост от националните закони и практики страните, компетентните органи и операторите, поотделно или с общи усилия, могат да прилагат следните мерки:

1. Установяване на общи или специфични цели за безопасност;
2. Приемане на законодателни разпоредби или насоки относно мерките и стандартите за безопасност;
3. Идентифициране на онези дейности с опасни вещества, изискващи специални мерки за предотвратяване, които могат да включват системи за лицензиране или разрешителни режими;
4. Оценка на анализите на риска или проучванията, свързани с безопасността, при дейностите с опасни вещества и план за действие за прилагане на необходимите мерки;
5. Обезпечаване на компетентните органи с информацията, необходима за оценяване на риска;
6. Прилагане на най-подходящите технологии с цел предотвратяване на промишлени аварии и защита на човешкото здраве и опазване на околната среда;

7. Осигуряване на подходящо образование и обучение на всички лица, извършващи дейности с опасни вещества в предприятието, както при обичайни, така и при аварийни условия с цел предотвратяване на промишлени аварии;

8. Създаване на вътрешни управленски структури и практики, разработени с цел ефективно прилагане и поддържане на нормите за безопасност;

9. Мониторинг и одитиране на дейностите с опасни вещества и извършване на инспекции.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

1. Анализът и оценката на дейностите с опасни вещества следва да се извършват с обхват и задълбоченост в зависимост от целта, за която се извършват.

2. В таблицата по-долу са илюстрирани въпросите, които следва да бъдат взети предвид при анализа и оценката, за целите, изброени в съответните членове на конвенцията:

Цел на анализа	Въпроси, които следва да бъдат разгледани
Планиране за аварийни ситуации съгласно член 8	(1) Количествата и свойствата на опасните вещества на обекта; (2) Кратки описателни сценарии на представителна извадка от промишлените аварии, които е възможно да възникнат при извършването на дейности с опасни вещества, включително указание относно вероятността за възникване на всяка от тях; (3) За всеки сценарий: (a) Приблизителното изпуснато количество на опасни вещества; (б) Степен и сериозност на последствията от аварията за хората и околната среда при благоприятни и неблагоприятни условия, включително обхват на зоните с възникналите опасности;

	<p>(в) Времева рамка, в която промишлената авария би могла да се развие от момента на първоначалното събитие;</p> <p>(г) Всяко действие, което може да бъде извършено с цел минимизиране на риска от възможно ескалиране;</p> <p>(4) Броят и разпределението на населението в околността, включително всяко по-голямо струпване на хора, потенциално намиращи се в района на опасност;</p> <p>(5) Възрастта, мобилността и уязвимостта на населението.</p>
<p>Вземане на решение относно разполагането на дейности с опасни вещества съгласно член 7</p>	<p>В допълнение към точки от (1) до (5) по-горе:</p> <p>(6) Сериозността на вредата, нанесена на хората и околната среда, в зависимост от характера и обстоятелствата на изпускането на опасни вещества;</p> <p>(7) Разстоянието от мястото на дейността с опасни вещества, при което може да възникне вредно въздействие за хората и околната среда, в случай на промишлена авария;</p> <p>(8) Същата информация не само за настоящата ситуация, но и за планирани или предвидими бъдещи проекти.</p>
<p>Информирание на обществеността съгласно член 9</p>	<p>В допълнение към точки от (1) до (4) по-горе:</p> <p>(9) Лицата, които е възможно да бъдат засегнати от промишлена авария.</p>
<p>Мерки за предотвратяване съгласно член 6</p>	<p>В допълнение към точки от (4) до (9) по отношение на превантивните мерки ще бъдат необходими по-подробни версии на описанията и оценките, дадени в точки от (1) до (3). В допълнение към тези описания и оценки трябва да бъдат разгледани следните въпроси:</p>

	<p>(10) Количествата на опасните вещества и условията, при които се работи с тях;</p> <p>(11) Списък на сценариите за видовете промишлени аварии със сериозни въздействия, като се включват примери, обхващащи пълния набор от мащаби на аварии и възможните въздействия от съседни дейности;</p> <p>(12) За всеки сценарий – описание на събитията, които може да предизвикат промишлена авария, и етапите, при които е възможно ескалиране на обстановката;</p> <p>(13) Оценка, поне в най-общ план, на вероятността от възникване на всяко от действията, като се вземат предвид разпоредбите съгласно (14);</p> <p>(14) Описание на превантивните мерки по отношение на оборудването и процедурите, предназначени да минимизират вероятността от възникване на всеки етап;</p> <p>(15) Оценка на въздействията, които е възможно да възникнат при отклонения от обичайните условия на експлоатация, и съответните разпоредби за безопасно спиране на дейностите с опасни вещества или на част от тях при възникване на авария и оценка на необходимостта от обучение на персонала с цел да се гарантира, че потенциалните сериозни отклонения са установени на ранен етап и се предприемат съответните действия;</p> <p>(16) Оценка на степента, до която модификациите, ремонтните работи и дейностите по поддръжка на дейностите с опасни вещества могат да изложат на риск контролните мерки, и съответните разпоредби с цел да се гарантира контролът по време на такива дейности.</p>
--	--

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

**ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ОТНОСНО РАЗПОЛАГАНЕТО НА ОПАСНИ ДЕЙНОСТИ
ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 7**

Въпроси, които следва да бъдат разгледани по смисъла на член 7:

1. Резултатите от анализа и оценката на риска, включително оценката по смисъла на Приложение V на физическите характеристики на района, в който се планира извършването на дейности с опасни вещества;

2. Резултатите от проведените консултации и процесът на участие на обществеността;

3. Анализ на повишаването или намаляването на риска, породен от строителна дейност на територията на засегнатата страна в резултат на съществуваща дейност с опасни вещества на територията на страната по произход;

4. Оценка на рисковете за околната среда, включително на трансграничните въздействия;

5. Оценка на новите дейности с опасни вещества, които биха могли да представляват източник на риск;

6. Разглеждане на разполагането на нови и съществени изменения на съществуващи дейности с опасни вещества на безопасно разстояние от съществуващите населени места, както и създаване на предпазни отстояния около мястото, на което се извършват дейностите с опасни вещества. В такива райони промените, които е възможно да доведат до увеличаване на риска за населението или на неблагоприятните последици, следва да бъдат задълбочено проучени.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

МЕРКИ ЗА АВАРИЙНО ПЛАНИРАНЕ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 8

1. Всички аварийни планове както във, така и извън обекта следва да бъдат координирани с цел гарантиране на предприемането на всеобхватни и ефективни мерки за реагиране при промишлени аварии.

2. Аварийните планове следва да включват действията, необходими за локализиране на разпространението на промишлени аварии, предотвратяване и минимизиране на трансграничните въздействия. Те следва да включват разпоредби относно информирането на населението и когато това е целесъобразно, мерки за евакуация, както и други предпазни или спасителни мероприятия за опазване на човешкото здраве.

3. Плановите за аварийни ситуации следва да предоставят на персонала на обекта, на хората, които може да бъдат засегнати, и на органите, провеждащи аварийно-спасителни мероприятия, подробности относно подходящите технически и организационни мерки за реагиране при промишлена авария, която е възможно да има трансгранични въздействия, и за предотвратяване и минимизиране на въздействията върху хората и околната среда както на обекта, така и извън него.

4. Примерни въпроси, които биха могли да бъдат обхванати от вътрешните планове за аварийни ситуации:

(а) Организационни функции и отговорности на персонала на обекта при възникване на аварийни ситуации;

(б) Описание на действията, които следва да бъдат предприети в случай на промишлена авария или на сериозна заплаха от възникване на такава с цел контролиране на условията или събитията, или информация къде може да бъде намерено такова описание;

(в) Описание на наличното оборудване и ресурси;

(г) Системи за ранно предупреждение на публичните органи, отговорни за провеждането на аварийно-спасителни работи извън обекта, за възникването на промишлени аварии, включително вида на информацията, която следва да бъде включена при първоначалното предупреждение, и разпоредби за предоставяне на по-подробна информация, когато тя стане налична;

(д) Организиране на обучение на персонала във връзка със задълженията, които се очаква да бъдат изпълнени от него.

5. Примерни въпроси, които биха могли да бъдат обхванати в плановете за аварийни ситуации извън обекта:

(а) Организационни функции и отговорности при възникване на аварийни ситуации, включително начините на интегриране с вътрешните планове на обекта;

(б) Методи и процедури, които персоналят за спешна и медицинска помощ трябва да следва;

(в) Методи за бързо определяне на засегнатия район;

(г) Разпоредби, гарантиращи, че засегнатите или потенциално засегнатите страни ще бъдат незабавно уведомени за промишлената авария и че след възникване на аварията връзката ще бъде поддържана;

(д) Определяне на ресурсите, необходими за прилагане на плана и разпоредбите, осигуряващи координация при извършването на аварийно-спасителни действия;

(е) Разпоредби относно предоставянето на информация на обществеността, включително, когато това е целесъобразно, разпоредби за допълване и повтаряне на информацията, предоставена на обществеността по реда на член 9;

(ж) Разпоредби за обучение и тренировка.

6. Аварийните планове може да включват мерки за: третиране; събиране; почистване; съхраняване; отстраняване и безопасно обезвреждане на опасни вещества и замърсен материал, както и за възстановителни дейности.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 9

1. Името на дружеството, адресът, на който се извършват дейностите с опасни вещества, и длъжността на лицето, предоставящо информацията;

2. Обяснение на дейностите с опасни вещества и рисковете, свързани с тях;

3. Общозвестни или общи имена или основните категории на опасност на веществата и препаратите, с които се извършва опасната дейност, с данни за основните им опасни характеристики;

4. Обща информация, получена от оценката на въздействието върху околната среда, ако тя е налична и е от значение;

5. Обща информация за характера на промишлените аварии, които може да възникнат при дейността с опасни вещества, включително потенциалното им въздействие върху населението и околната среда;

6. Адекватна информация за начините на предупреждаване и информиране на засегнатото население в случай на промишлена авария;

7. Адекватна информация за препоръчителните действия и поведение на засегнатото население в случай на промишлена авария;

8. Адекватна информация относно разпоредбите по отношение на дейността с опасни вещества, включително връзката със службите за провеждане на аварийни мероприятия, с цел реагиране при промишлени аварии, намаляване на мащаба им и смекчаване на техните въздействия;

9. Обща информация за плана за аварийни ситуации извън обекта, изготвен от службите за провеждане на аварийни мероприятия, обхващащ всички въздействия извън обекта, включително трансграничните въздействия от промишлената авария;

10. Обща информация относно специалните изисквания и условия, на които подлежат дейностите с опасни вещества в съответствие с националното законодателство и/или административните разпоредби, включително разрешителните или лицензионните режими;

11. Информация откъде може да бъде получена допълнителна информация.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

СИСТЕМИ ЗА УВЕДОМЯВАНЕ ПРИ ПРОМИШЛЕНИ АВАРИИ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 10

1. Системите за уведомяване при промишлени аварии следва да осигуряват възможно най-бързото предаване на информация и прогнози в съответствие с предварително определените кодове, като се използват съвместими системи за предаване и обработка на данни за бързо предупреждение и реагиране, и за мерки за минимизиране и ограничаване на последствията от трансграничните въздействия, като се вземат предвид различните нужди на различните нива.

2. Уведомяването за промишлена авария съдържа следната информация:

(а) вид и мащаб на промишлената авария, включените опасни вещества (ако са известни) и сериозността на възможните въздействия;

(б) времето и мястото на възникване на аварията;

(в) друга налична информация, необходима за ефективното реагиране в случай на промишлената авария.

3. Уведомяването за промишлената авария се допълва на подходящи интервали или когато това се изисква, от актуална информация за развитието на ситуацията по отношение на трансграничните въздействия.

4. Извършват се редовни изпитвания и прегледи на ефективността на системите за уведомяване при промишлена авария, включително редовно обучение на ангажирания персонал. Когато е целесъобразно, такива изпитвания, прегледи и обучение се провеждат съвместно.

ПРИЛОЖЕНИЕ X

ВЗАИМОПОМОЩ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 12

1. Отговорност за цялостното ръководство, контрол, координация и надзор на помощта носи страната, отправила искане за помощ. Персоналът, ангажиран в дейността по предоставяне на помощта, действа съгласно съответните закони на страната, отправила искане за помощ. Съответните органи на страната, отправила искане за помощ, си сътрудничат с органите на подпомагащата страна, определени по реда на член 17, като отговарят за извършването на непосредствения оперативен надзор на персонала и оборудването, предоставено от подпомагащата страна.

2. Страната, отправила искане за помощ, предоставя, доколкото има капацитет за това, съоръжения и услуги намясто с цел правилно и ефективно ръководене на помощта и гарантира защитата на персонала, оборудването и материалите, доставени на нейна територия от или от името на подпомагащата страна за тази цел.

3. Освен ако заинтересованите страни не са се споразумели за друго, помощта се предоставя за сметка на страната, отправила искане за помощ. Подпомагащата страна може по всяко време да се откаже изцяло или частично от правото си на възстановяване на разходите.

4. Страната, отправила искане за помощ, полага максимални усилия, за да осигури на подпомагащата страна и на лицата, действащи от нейно име, всички привилегии, имунитети или съоръжения, необходими за експедитивното изпълнение на функциите им по предоставяне на помощта. Страната, отправила искане за помощта, не е задължена да прилага посочените правила по отношение на своите граждани или постоянно пребиваващи лица или да им осигури посочените привилегии и имунитети.

5. При поискване от страната, отправила искане за помощта, или от подпомагащата страна всяка страна следва да положи всички усилия, за да улесни транзитното преминаване през своята територия на надлежно уведоения персонал, оборудване и имущество, използвани във връзка с предоставянето на помощта от и до страната, изисквала помощта.

6. Страната, отправила искане за помощ, следва да улеснява влизането, престоя и напускането на нейната територия на персонала, оборудването и имуществото, използвано за предоставяне на помощта.

7. По отношение на действията, произтичащи пряко от предоставяната помощ, в случай на смърт или нараняване на лица, увреждане или загуба на имущество или увреждане на околната среда, причинено на нейната територия в процеса на оказване на исканото съдействие, страната, отправила искане за помощ, е длъжна да осигури безопасността на подпомагащата страна или на лицата, действащи от нейно име, и да ги обезщети за причинена смърт или нараняване и за загуба или увреждане на оборудване или друго имущество, използвано за предоставяне на помощта. Страната, отправила искане за помощ, носи отговорност и по искове, предявени от трети лица срещу подпомагащата страна или срещу лицата, действащи от нейно име.

8. Заинтересованите страни тясно да си сътрудничат, за да улеснят решаването на съдебните дела и исковете, които може да бъдат заведени във връзка с предоставянето на помощта.

9. Всяка страна може да поиска помощ, свързана с лечение или временно настаняване на територията на другата страна на лица, засегнати от аварията.

10. Засегнатата страна и страната, отправила искане за помощта, могат по всяко време, след съответни консултации и чрез уведомление, да поискат прекратяване на получаваната или предоставяната по реда на тази конвенция помощ. След като бъде отправено такова искане, заинтересованите страни следва да се консултират взаимно с цел постигане на необходимите споразумения за уточняване на подходящ начин на прекратяване на помощта.

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 15

Информацията съдържа следните елементи, които могат да бъдат предмет и на многостранно или двустранно сътрудничество:

(а) законодателни и административни мерки, политики, цели и приоритети за предотвратяване на, готовност за и реагиране при промишлени аварии, научни дейности и технически мерки за намаляване на риска от промишлени аварии в резултат на дейности с опасни вещества, включително смекчаване на трансграничните въздействия;

(б) мерки и планове за аварийни ситуации на подходящо ниво, които засягат други страни;

(в) програми за мониторинг, планиране, научни изследвания и развитие, включително тяхното прилагане и наблюдение;

(г) мерки, предприемани с цел предотвратяване на, готовност и реагиране при промишлени аварии;

(д) опит, свързан с промишлени аварии, и сътрудничество при реагиране на промишлени аварии с трансгранични въздействия;

(е) разработване и прилагане на най-добрите налични технологии за подобряване на опазването на околната среда и безопасността;

(ж) готовност за действие и реагиране при аварийни ситуации;

(з) използвани методи за прогнозиране на рисковете, включително критерии за мониторинг и оценка на трансграничните въздействия.

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

ЗАДАЧИ ЗА ОКАЗВАНЕ НА ВЗАИМОПОМОЩ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 4

1. Събиране и разпространяване на информация и данни:

(а) Установяване и управление на система за уведомяване за промишлени аварии, чрез която може да се предоставя информация за промишлените аварии и за експертите с цел ангажиране на последните колкото е възможно по-бързо при предоставянето на помощ;

(б) Установяване и управление на база данни за приемане, обработване и разпространяване на необходимата информация относно промишлени аварии, включително въздействията от тях, прилаганите мерки и тяхната ефективност;

(в) Изготвяне и поддържане на списък на опасните вещества, включително информация за опасните им свойства и начини за действие с тях, в случай на промишлена авария;

(г) Създаване и поддържане на регистър на експертите, предоставящи консултантска и друг вид помощ с оглед предотвратяването на, готовността за и реагирането при промишлени аварии, включително относно мерките за възстановяване;

(д) Поддържане на списък на дейностите с опасни вещества;

(е) Изготвяне и поддържане на списък на опасните вещества, попадащи в обхвата на разпоредбите на Приложение I, част I.

2. Изследвания, обучение и методологии:

(а) Разработване и предоставяне на модели, основани на опита от промишлени аварии, и сценарии за мерките за предотвратяване, готовност и реагиране;

(б) Насърчаване на образованието и обучението, организиране на международни симпозиуми и стимулиране на сътрудничеството в научно-развойната дейност.

3. Техническа помощ:

(а) Изпълняване на съвещателни функции, насочени към укрепване на капацитета за прилагане на мерки за предотвратяване, готовност и реагиране;

(б) При поискване от някоя страна – предприемане на инспекции на дейностите й с опасни вещества и осигуряване на помощ при организирането на нейните национални инспекции в съответствие с изискванията на тази конвенция.

4. Помощ при непредвидени ситуации:

При поискване от някоя страна – предоставяне на помощ, *inter alia*, чрез изпращане на експерти до обектите, където е възникнала промишлена авария, за предоставяне на консултантска или друг вид помощ за реагиране при възникване на промишлена авария.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

АРБИТРАЖ

1. Страната ищец или страните ищци уведомяват секретариата, че страните са се споразумели да отнесат спора до арбитраж съгласно член 21, параграф 2 от конвенцията. В уведомлението се съдържа предметът на спора, подлежащ на арбитраж, и в частност включва членовете от тази конвенция, чието тълкуване или прилагане е предмет на спора. Секретариатът предава получената информация на всички страни по конвенцията.

2. Арбитражният съд се състои от трима членове. Всяка от страните в спора – страната или страните ищци и другата страна или страни, назначават по един арбитър и назначените арбитри определят третия арбитър, който става председател на арбитражния съд. Последният не може да бъде гражданин на която и да е от страните по спора, нито пък постоянно му местоживее да бъде на територията на някоя от тези страни или да е нает на работа от тях или да се е занимавал със случая в качеството на какъвто и да е.

3. Ако председателят на арбитражния съд не бъде определен в рамките на два месеца след назначаването на втория арбитър, изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа, по искане от която и да е от страните по спора, го определя в последващ срок от два месеца.

4. Ако една от страните по спора не назначи свой арбитър в срок от два месеца след получаване на искането, другата страна може да информира изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който определя председателя на арбитражния съд в срок до два месеца. След назначаването си председателят на арбитражния съд изисква от страната, която все още не е назначила арбитър, да направи това в срок от два месеца. След този период той уведомява изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който извършва това назначение в последващ срок от два месеца.

5. Арбитражният съд произнася своето решение в съответствие с международното право и в съответствие с разпоредбите на тази конвенция.

6. Всеки арбитражен съд, съставен съгласно разпоредбите на това приложение, изготвя свои процедурни правила.

7. Решенията на арбитражния съд както по процедурни въпроси, така и по въпроси по същество се вземат с мнозинство от гласовете на неговите членове.

8. Арбитражният съд може да предприеме всякакви подходящи мерки с цел да установи факти по спора.

9. Страните по спора подпомагат дейността на арбитражния съд и по-специално, използвайки всички средства, с които разполагат:

(а) Предоставят на арбитражния съд всички документи, средства и информация, отнасящи се до спора;

(б) Дават възможност на арбитражния съд, когато това е необходимо, да призовава свидетели или експерти и да получава показания от тях.

10. Страните по спора и арбитрите пазят поверителността на всяка конфиденциална информация, получена по време на работата на арбитражния съд.

11. По искане на някоя от страните арбитражният съд може да препоръча временни мерки за защита.

12. Ако някоя от страните по спора не се яви пред арбитражния съд или не представи своя случай, другата страна може да поиска от арбитражния съд да продължи процедурните си действия и да постанови решението си. Отсъствието на страна или невъзможността ѝ да защити своята позиция не спира процедурните действия.

13. Арбитражният съд може да изслуша и постанови насрещни искиове, произтичащи пряко от предмета на спора.

14. Освен ако арбитражният съд не определи друго поради специални обстоятелства по делото, разходите на арбитражния съд, включително възнагражденията на неговите членове, се поемат поравно от страните по спора. Арбитражният съд води отчет на всичките си разходи и представя окончателен отчет в тази връзка на страните по спора.

15. Всяка страна по тази конвенция, имаща правен интерес по предмета на спора и която може да бъде засегната от арбитражното решение по случая, може да вземе участие в процедурата със съгласието на арбитражния съд.

16. Арбитражният съд постановява решението си в рамките на пет месеца от датата на сформиранието си, освен ако не намери за наложително да удължи срока за период не по-дълъг от пет месеца.

17. Решението на арбитражния съд се съпровожда от обосновка с мотивите за взетото решение. Решението е окончателно и задължително за страните по спора. Решението се предава от арбитражния съд на страните по спора и секретариата. Секретариатът предава получената информация на всички страни по конвенцията.

18. Всеки спор, който може да възникне между страните относно тълкуването или изпълнението на решението, може да бъде изложен от всяка от страните пред арбитражния съд, който го е постановил, или ако той не може да бъде сезиран, пред друг арбитражен съд, сформирани за тази цел по същия начин, както и първия.